

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی
۱۷ شهریور رشت

درباره "تشنج در نوزادان" بیشتر بدانید!

تهیه و تنظیم: کارگروه آموزش سلامت بخش نوزادان
تحت نظارت: سوپروایزر آموزش سلامت

مهر ۱۴۰۳

توصیه های خود مراقبتی :

شماره تماس بیمارستان (نوزادان):

۰۱۳-۳۳۳۶۹۳۹۱-۳۳۳۶۹۰۴۴-(۲۷۳)

شماره تماس جهت پاسخ به سوالات شیر مادر :

(از ساعت ۸ تا ۲۰)

۰۹۰۵۵۹۸۲۱۱۷

آدرس صفحه "آموزش به بیمار" بیمارستان:

<https://17shahrivar.gums.ac.ir>

منبع:

هاکنبری مریلین، ویلسون دیوید. ۱۳۹۹. درسنامه پرستاری
کودکان و ننگ. ترجمه سونیا آرزومانیاس، مهناز شوقی، مهناز
سنجری. تهران: جامعه نگر. ۷۹۰-۷۶۶.

آیا مراقبت های بعد از ترخیص را میدانید ؟

۱- در صورت تشنج شیردهی را قطع نمایید و ساکشن ترشحات را با پوآر انجام دهید و نوزاد را به پهلو راست قرار دهید و بلافاصله به نزدیکترین مرکز درمانی یا بیمارستان مراجعه نمایید.

۲- تا زمان ویزیت پزشک، شیردهی صورت نگیرد.

۳- داروهای ضد تشنج را (طبق تجویز پزشک) سر ساعت به نوزاد بدهید و در صورت استفراغ دارو را تکرار نمایید.

۴- در صورت تکرار حرکات تشنج به نزدیک ترین مرکز درمانی مراجعه نمایید. (از حرکات نوزاد حین تشنج جهت مشاهده پزشک معالج فیلم گرفته تهیه کنید)

۵- درجه حرارت بدن را کنترل نمایید. (دمای بالای ۳۷,۴ از زیر بغل تب می باشد)

در صورت بروز علائم زیر فوراً به پزشک مراجعه

نمایید:

۱- در صورت حرکات لرزشی دست و پاها (پدال زدن)

۲- خیرگی چشمها و کبود شدن نوزاد

۳- خوب شیر نخوردن (سینه مادر یا با سرنگ ...)

۴- وجود تب بالا (بالتر از ۳۷,۵ درجه سانتیگراد زیر بغلی)

والدین گرامی، مطالب زیر جهت افزایش آگاهی شما در مورد بیماری فرزندان می باشد لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

آیا میدانید "بیماری تشنج" چیست؟

عملکرد نامناسب سیستم الکتریکی مغز است که به دلیل عفونت، کاهش قند یا کلسیم خون، کمبود اکسیژن رسانی، اختلالات مغزی (مثلاً خونریزی داخل مغز) و اعتیاد مادر رخ می دهد.

حرکات ناگهانی و پرش اندام از شایعترین علائم تشنج می باشد

شایعترین علامت "تشنج" چیست؟

- ۱- حرکات ناگهانی و پرش اندامها در یک یا دو اندام (پدال زدن)
- ۲- مکیدن یا سایر حرکات دهانی (ملچ ملوچ کردن)
- ۳- سفت یا شل شدن ناگهانی عضلات (هر چهار اندام)
- ۴- چشمک زدن مکرر یا پرش پلک ها و خیره نگاه کردن

آیا می دانید چه حرکاتی نشانه "تشنج" نیست؟

حرکات پرشی تکراری هر دو دست (با یا بدون حرکت در پاها) است که هر ۲ تا ۵ حرکت در ثانیه می باشد و به دنبال تماس با نوزاد یا صدای بلند ایجاد می شود و در نوزادان شایع است و نشانه تشنج نیست.

آیا از روش های تشخیص "تشنج" اطلاع دارید؟

- ۱- گرفتن تاریخچه کامل و دقیق از خانواده (پریش از خانواده)
- ۲- آزمایشات خون
- ۳- تهیه نمونه از مایع نخاعی (ال-پی): در طی این روش، پزشک یک سوزن نازک را در قسمت پایین کمر جایی که نخاع قرار ندارد و بین مهره ها وارد کرده و مقدار کمی مایع نخاعی را خارج می کند. (مایع نخاعی، مایعی است که مغز و نخاع را احاطه کرده است). مایع مربوطه سریعاً جایگزین میشود و لذا خطری ایجاد نمی نماید.
- ۴- نوار مغزی
- ۴- اسکن مغز یا ام.آر.آی
- ۵- سونوگرافی از مغز (از نظر خونریزی داخل مغز)

آیا از روش های درمانی "تشنج" اطلاع دارید؟

هدف درمان کنترل حرکات و کاهش تکرار و شدت حرکات و جلوگیری از آسیب مغزی است و از داروهای ضد تشنج (طبق تجویز پزشک) استفاده می شود.

آیا از علل بروز "تشنج" در نوزادان اطلاع دارید؟

- کاهش میزان قند و کلسیم خون (علت آن می تواند خوب شیر نخوردن باشد)
- خونریزی داخل مغزی (معمولاً در نوزادان زودتر از موعد متولد شده، اتفاق می افتد)
- عفونت های مادر طی دوران بارداری
- اعتیاد مادر (مواد مخدر خوراکی یا تزریقی)
- عفونت های نوزادی (مننژیت)
- کم اکسیژنی در طی زایمان

آیا از نحوه صحیح مصرف دارو اطلاع دارید؟

قرص فنوباریتال (در صورت تجویز پزشک) را براساس دستور تقسیم و سپس پودر کنید و با آب جوشیده ولرم حل نمایید و و از گوشه دهان به آرامی به نوزاد بدهید. شربت فنی توپین (در صورت تجویز پزشک) را با سرنگ کشیده و مانند روش قبل به نوزاد بدهید.

نکته: خواب آلودگی بعد از مصرف داروی فنوباریتال و از عوارض آن و طبیعی است و جای نگرانی نمی باشد.

آیا میدانید چگونه از عوارض "تشنج" پیشگیری نماید؟

۱- جلوگیری از بازگشت ترشحات یا مواد غذایی به راه هوایی (مانند بینی) و پیشگیری از خفگی: با قطع شیر دهی در صورت تشنج و ساکش ترشحات با پوآر

۲- ایجاد محیط آرام و ایمن جهت پیشگیری از آسیب:

با بالا کشیدن نرده تخت، قراردادن بالش در اطراف تخت، دور کردن اشیاء تیز و عدم در آغوش کشیدن نوزاد در صورت خواب آلودگی مادر

پوآر جهت ساکشن ترشحات استفاده می شود